

Evropské mezinárodní právo procesní

CEVRO INSTITUT

I. Příslušnost soudů

- a) **Nařízení Brusel Ib** (nařízení č. 1215/2012, o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech)
- b) **Nařízení Brusel Iib** (nařízení č. 2201/2003, o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti)

Pozn. nařízení Brusel Iib bude zrušeno ode dne 1. srpna 2022 nařízením č. 2019/1111 o příslušnosti, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a rodičovské zodpovědnosti a o mezinárodních únosech dětí

Brusel Ibis

Článek 1 odst. 1

1. Toto nařízení se vztahuje na věci občanské a obchodní bez ohledu na druh soudu.

Nevztahuje se zejména na daňové, celní či správní věci ani na odpovědnost státu za jednání a opominutí při výkonu státní moci (acta iure imperii).

Brusel Ibis (2)

Nařízení Brusel Ibis rozlišuje mezi dvěma případy:

- a) Žalovaný má bydliště v členském státě EU
- b) Žalovaný nemá bydliště v členském státě EU

Brusel Ibis (3)

Bydliště

Článek 62 Brusel Ibis

1. Pro posouzení toho, zda má strana řízení bydliště v členském státě, u jehož soudů byl podán návrh, použije soud své právo.
2. Nemá-li strana řízení bydliště v členském státě, u jehož soudů byl návrh podán, použije soud pro posouzení toho, zda má strana řízení bydliště v jiném členském státě, právo tohoto členského státu.

Brusel Ibis (4)

Bydliště – pokr.

Článek 63

1. Pro účely tohoto nařízení se v případě společností nebo jiných právnických osob nebo sdružení fyzických nebo právnických osob rozumí „bydlištěm“ místo, kde mají své:

- a) sídlo,
- b) ústředí, nebo
- c) hlavní provozovnu.

Brusel Ibis (5)

Obecná příslušnost

Článek 4 Brusel Ibis

1. Nestanoví-li toto nařízení jinak, mohou být osoby, které mají bydliště v některém členském státě, bez ohledu na svou státní příslušnost žalovány u soudů tohoto členského státu.

Brusel Ibis (6)

Zvláštní příslušnost

Žalobce může podat žalobu u soudu, který má zvláštní příslušnost místo soudu, který má příslušnost obecnou.

Podle čl. 7 Brusel Ibis osoba, která má bydliště v některém členském státě, může být v jiném členském státě žalována např. pokud předmět sporu tvoří smlouva nebo nároky ze smlouvy, u soudu místa, kde závazek, o nějž se jedná, byl nebo měl být splněn.

Brusel Ibis (7)

Bez ohledu na bydliště stran mají výlučnou příslušnost soudy členského státu podle článku 24 Brusel Ibis např. pro řízení, jejichž předmětem jsou věcná práva k nemovitostem a nájem nemovitostí. V tomto případě mají příslušnost soudy členského státu, v němž se nemovitost nachází.

Brusel Ibis (8)

Ujednání o příslušnosti soudu

Článek 25/1 Brusel Ibis

Bez ohledu na bydliště stran, dohodnou-li se tyto strany, že v již vzniklém nebo budoucím sporu z určitého právního vztahu má příslušnost soud nebo soudy některého členského státu, je příslušný soud nebo soudy tohoto státu, pokud tato dohoda není z hlediska své věcné platnosti podle práva tohoto členského státu neplatná.

Brusel Ibis (9)

Příslušnost pro zvláštní okruhy právních poměrů:

- a) Pojištění
- b) Spotřebitelské smlouvy
- c) Individuální pracovní smlouvy

Brusel IIbis

Článek 1 odst. 1

Oblast působnosti

1. *Toto nařízení se bez ohledu na druh soudu vztahuje na občanskoprávní věci týkající se*
  - a) *rozvodu, rozluky nebo prohlášení manželství za neplatné;*
  - b) *přiznání, výkonu, převedení a úplného nebo částečného odnětí rodičovské zodpovědnosti.*

Brusel IIbis (2)

Článek 3 **Obecná příslušnost**

1. Ve věcech týkajících se rozvodu, rozluky nebo prohlášení manželství za neplatné jsou příslušné soudy toho členského státu,

a) na jehož území

— mají manželé obvyklé bydliště, nebo

— měli manželé poslední společné obvyklé bydliště, pokud zde jeden z nich ještě bydlí, nebo

— má odpůrce bydliště, nebo

— v případě společného návrhu na zahájení řízení má alespoň jeden z manželů obvyklé bydliště, nebo

— má navrhovatel obvyklé bydliště, v němž bydlel nejméně jeden rok bezprostředně před podáním návrhu na zahájení řízení, nebo

— má navrhovatel obvyklé bydliště, v němž bydlel nejméně šest měsíců bezprostředně před podáním návrhu na zahájení řízení, a zároveň je buď státním příslušníkem tohoto členského státu, nebo, v případě UK, zde má „domicil“;

Brusel IIbis (3)

b) jehož státními příslušníky jsou oba manželé nebo, v případě Spojeného království a Irska, se jedná o zemi „domicilu“ obou manželů.

Brusel IIbis (4)

Rodičovská zodpovědnost

Článek 8 Obecná příslušnost

1. Soudy členského státu jsou příslušné ve věci rodičovské zodpovědnosti k dítěti, které má v době podání žaloby obvyklé bydliště na území tohoto členského státu.

Rodičovská zodpovědnost - definice

Rodičovskou zodpovědností se rozumějí veškerá práva a povinnosti fyzické nebo právnické osoby týkající se dítěte nebo jmění dítěte, která jsou jí svěřena rozhodnutím, právními předpisy nebo právně závaznou dohodou. Tento pojem zahrnuje především právo péče o dítě a právo na styk s dítětem.

Uznání a výkon rozhodnutí

- a) Nařízení Brusel Ibis (nařízení č. 1215/2012)
- b) Nařízení Brusel IIbis (nařízení č. 2201/2003)

Důvody pro odepření uznání rozhodnutí dle Brusel Ibis

Článek 45/1 Na návrh kterékoli dotčené strany se uznání rozhodnutí **odepře**:

- a) je-li takové uznání zjevně v rozporu s veřejným pořádkem dožádaného členského státu;
- b) jestliže žalovanému, v jehož nepřítomnosti bylo rozhodnutí vydáno, nebyl doručen návrh na zahájení řízení nebo jiná rovnocenná písemnost v dostatečném časovém předstihu a takovým způsobem, který mu umožňuje přípravu obhajoby, ledaže žalovaný nevyužil žádný opravný prostředek proti rozhodnutí, i když k tomu měl příležitost;

Důvody pro odepření uznání rozhodnutí dle Brusel Ibis (2)

- c) je-li rozhodnutí neslučitelné s rozhodnutím vydaným v dožádaném členském státě mezi týmiž stranami;
- d) je-li rozhodnutí neslučitelné s dřívějším rozhodnutím, které bylo vydáno v jiném členském státě nebo ve třetí zemi v řízení mezi týmiž stranami a v téže věci, pokud toto dřívější rozhodnutí splňuje podmínky nezbytné pro uznání v dožádaném členském státě, nebo
- e) je-li rozhodnutí v rozporu s:
  - i) kapitolou II oddíly 3, 4 nebo 5, pokud je žalovanou stranou pojistník, pojištěný, osoba oprávněná z pojistné smlouvy, poškozený, spotřebitel nebo zaměstnanec, nebo
  - ii) kapitolou II oddílem 6.

Důvody pro odepření uznání rozhodnutí dle Brusel IIbis

Důvody pro odepření uznání rozhodnutí jsou rozděleny do **dvou skupin** – rozhodnutí ve věcech manželské a věcech rodičovské zodpovědnosti.

Důvodem pro odepření uznání rozhodnutí není porušení pravidel pro určení příslušnosti podle Nařízení Brusel II bis.

Doručování soudních a mimosoudních písemností

Čl. 1/1 nařízení 1393/2007 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech

Toto nařízení se použije na občanské a obchodní věci, kdy musí být soudní nebo mimosoudní písemnost zaslána z jednoho

členského státu do druhého za účelem doručení v druhém členském

státě. Nevztahuje se zejména na daňové, celní či správní věci ani na odpovědnost státu za jednání nebo opomenutí při výkonu

státní moci („*acta iure imperii*“).

Doručování soudních a mimosoudních písemností (2)

Každý členský stát určí úřední osoby, orgány nebo jiné osoby (dále jen „odesílající subjekty“) příslušné k zasílání soudních nebo mimosoudních písemností, které mají být doručeny v jiném členském státě.

Každý členský stát určí úřední osoby, orgány nebo jiné osoby (dále jen „přijímající subjekty“) příslušné k přijímání soudních nebo mimosoudních písemností z jiného členského státu.

Soudní písemnosti jsou zasílány přímo a nejrychlejším možným způsobem mezi odesílajícími a přijímajícími subjekty.

Dokazování v rámci evropského justičního prostoru

Čl. 1/1 nařízení 1206/2001 o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských nebo obchodních věcech

Toto nařízení se vztahuje na občanské nebo obchodní věci, pokud soud členského státu v souladu s právními předpisy tohoto státu žádá

a) příslušný soud jiného členského státu o provedení dokazování,

nebo

b) aby směl provést dokazování přímo v jiném členském státě.

Shrnutí

Děkuji Vám za pozornost!